KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 28.5.2026 r.
COM(2026) 254 final

2026/0129 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w Radzie Członków Międzynarodowej Rady ds. Oliwy z Oliwek (IOC) w odniesieniu do oceny organoleptycznej oliwy z oliwek z pierwszego tłoczenia

{SWD(2026) 133 final}

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji ustalającej stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii w Radzie Członków Międzynarodowej Rady ds. Oliwy z Oliwek (IOC), w związku z planowanym przyjęciem dwóch decyzji na następnym posiedzeniu zwyczajnym, które ma odbyć się w czerwcu 2026 r.; są to decyzje dotyczące: „pojemnika szklanego przeznaczonego do degustacji oliwy” i „poradnika instalacji pomieszczenia do degustacji” – obydwie odnoszą się do metody oceny organoleptycznej oliwy z oliwek z pierwszego tłoczenia.

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Umowa międzynarodowa w sprawie oliwy z oliwek i oliwek stołowych z 2015 r.

Umowa międzynarodowa w sprawie oliwy z oliwek i oliwek stołowych z 2015 r. („umowa”) ma na celu: (i) działanie na rzecz ujednolicenia obowiązujących przepisów krajowych i międzynarodowych w zakresie fizyko-chemicznych i organoleptycznych właściwości oliwy z oliwek, oliwy z wytłoczyn z oliwek i oliwek stołowych w celu usuwania wszelkich przeszkód w handlu; (ii) prowadzenie działań w obszarze badań fizyko-chemicznych oraz organoleptycznych w celu poszerzenia wiedzy o składzie i parametrach jakościowych produktów z oliwek, mając na względzie konsolidację norm międzynarodowych; oraz (iii) umacnianie roli Międzynarodowej Rady ds. Oliwy z Oliwek jako promującego doskonałość międzynarodowego forum naukowego w dziedzinie oliwek i oliwy z oliwek.

W swojej odnowionej wersji umowa weszła w życie w dniu 1 stycznia 2017 r.

Unia Europejska jest stroną umowy[1].

2.2. Rada Członków

Rada Członków Międzynarodowej Rady ds. Oliwy z Oliwek („Rada Członków”) stanowi najwyższy organ i organ decyzyjny IOC oraz wykonuje wszelkie zadania i pełni wszelkie funkcje niezbędne do osiągnięcia celów tej umowy. Jako strona umowy Unia Europejska jest członkiem IOC i jest reprezentowana w Radzie Członków. Rada Członków podejmuje decyzje w drodze konsensusu. Jeżeli konsensus nie zostanie osiągnięty, decyzje dotyczące norm handlowych i metod uważa się za przyjęte, chyba że zostaną one odrzucone przez co najmniej jedną czwartą członków lub przez jednego lub większą liczbę członków posiadających łącznie co najmniej 100 udziałów.

Obecnie IOC liczy 21 członków, a Unia Europejska posiada 647 udziałów z łącznej liczby 1 000.

2.3. Planowany akt Rady Członków

W listopadzie 2025 r. Sekretariat Wykonawczy IOC przedstawił swoim członkom tekst dwóch decyzji z zakresu chemii i normalizacji. Obie decyzje dotyczą metody oceny organoleptycznej oliwy z oliwek z pierwszego tłoczenia:

---

[1] Decyzja Rady (UE) 2016/1892 z dnia 10 października 2016 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, i tymczasowego stosowania Umowy międzynarodowej w sprawie oliwy z oliwek i oliwek stołowych z 2015 r. (Dz.U. L 293 z 28.10.2016, s. 2) oraz decyzja Rady (UE) 2019/848 z dnia 17 maja 2019 r. dotycząca zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Umowy międzynarodowej w sprawie oliwy z oliwek i oliwek stołowych z 2015 r. (Dz.U. L 139 z 27.5.2019, s. 1); ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2016/1892/oj

– Zmiana 3 dokumentu COI/T.20/Doc. Nr 5 „Pojemnik szklany przeznaczony do degustacji oliwy”;

– Zmiana 2 dokumentu COI/T.20/Doc. Nr 6 „Poradnik instalacji pomieszczenia do degustacji”.

Dokument roboczy służb Komisji towarzyszący niniejszemu wnioskowi zawiera tekst zmienionych dokumentów, w wersji przedstawionej przez sekretariat wykonawczy.

Zgodnie z art. 20 ust. 3 umowy kryteria jakości i czystości zawarte w wyżej wymienionej normie handlowej IOC dla oliwy z oliwek i oliwy z wytłoczyn oliwek mają zastosowanie w prowadzonym przez członków handlu międzynarodowym. Ponadto zgodnie z art. 75 ust. 5 lit. e) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013[2] normy handlowe uwzględniają standardowe zalecenia przyjęte przez organy międzynarodowe. Normy handlowe są kontrolowane na podstawie przepisów ustanowionych zgodnie z art. 90a rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. Decyzje w sprawie zmian w tych dokumentach dotyczących metody oceny organoleptycznej oliwy z oliwek z pierwszego tłoczenia mają wpływ na sposób kontrolowania parametrów. Wymienione powyżej decyzje będą zatem miały wpływ na obowiązujące prawo UE, mianowicie na rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/2105 z dnia 29 lipca 2022 r. ustanawiające przepisy dotyczące kontroli zgodności norm handlowych w odniesieniu do oliwy z oliwek oraz metod analizy właściwości oliwy z oliwek[3].

Przewiduje się, że stanowisko opisane szczegółowo w niniejszej decyzji zostanie zajęte w imieniu Unii na następnym posiedzeniu zwyczajnym IOC, które odbędzie się w czerwcu 2026 r.

3. STANOWISKO, JAKIE MA BYĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

Obie decyzje, które mają zostać przyjęte przez Radę Członków, dotyczą metody oceny organoleptycznej oliwy z oliwek z pierwszego tłoczenia:

– Zmiana 3 dokumentu COI/T.20/Doc. Nr 5 „Pojemnik szklany przeznaczony do degustacji oliwy”;

– Zmiana 2 dokumentu COI/T.20/Doc. Nr 6 „Poradnik instalacji pomieszczenia do degustacji”.

Wyżej wymienione decyzje zostały omówione przez naukowców i ekspertów technicznych ds. oliwy z oliwek reprezentujących Komisję i państwa członkowskie. Przyczynią się one do międzynarodowej harmonizacji norm dotyczących oliwy z oliwek oraz ustanowią ramy uczciwej konkurencji w handlu oliwą z oliwek. Należy zatem poprzeć te zmiany.

Wyżej wymienione decyzje są spójne z polityką Unii w zakresie norm dotyczących wprowadzania do obrotu produktów rolnych, jak przewidziano w części II tytuł II rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013.

Stanowisko Unii jest niezbędne do przyjęcia decyzji.

---

[2] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671); ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/2023-01-01

[3] Dz.U. L 284 z 4.11.2022, s. 23; ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/2105/2022-11-04

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

Art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) określa tryb przyjmowania decyzji ustalających „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy".

Pojęcie „akty mające skutki prawne" obejmuje akty, które mają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu. Obejmuje ono ponadto instrumenty, które nie są wiążące na mocy prawa międzynarodowego, ale mogą „w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów przyjętych przez prawodawcę Unii"[4].

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Rada Członków jest organem utworzonym na mocy umowy, a dokładnie Umowy międzynarodowej w sprawie oliwy z oliwek i oliwek stołowych.

Akty, które mają zostać przyjęte przez Radę Członków, stanowią akty mające skutki prawne. Planowane akty prawne będą wiążące na mocy prawa międzynarodowego zgodnie z art. 20 ust. 3 umowy i mogą w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów Unii, a mianowicie na akt wykonawczy dotyczący kontroli zgodności norm handlowych w odniesieniu do oliwy z oliwek na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. Wynika to z faktu, że zgodnie z art. 75 ust. 5 lit. e) rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 normy handlowe uwzględniają standardowe zalecenia przyjęte przez organy międzynarodowe.

Planowany akt nie uzupełnia ani nie zmienia ram instytucjonalnych umowy.

W związku z tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji przyjętej w trybie art. 218 ust. 9 TFUE jest uzależniona głównie od celu i treści planowanego aktu, którego dotyczy stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii. Jeżeli planowany akt ma dwojaki cel lub dwa elementy składowe, a jeden z tych celów lub elementów da się określić jako główny, zaś drugi ma jedynie poboczny charakter, decyzja przyjęta w trybie art. 218 ust. 9 TFUE musi mieć jedną materialną podstawę prawną, a mianowicie podstawę, której wymaga główny lub dominujący cel lub element składowy.

4.2.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Główny cel i treść planowanego aktu odnosi się do wspólnej polityki handlowej. Materialną podstawą prawną proponowanej decyzji jest zatem art. 207 ust. 4 TFUE.

4.3. Podsumowanie

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być zatem art. 207 ust. 4 TFUE w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

---

[4] Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r., Niemcy przeciwko Radzie, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, pkt 61–64.

5. ZGODNOŚĆ Z ZASADĄ DOMYŚLNEJ CYFROWOŚCI

Niniejszy wniosek nie ma wymiaru cyfrowego, ponieważ w tym przypadku nie obowiązują wymogi cyfrowe. Środki cyfrowe ani wymiana danych nie wchodzą w zakres wniosku.

2026/0129 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w Radzie Członków Międzynarodowej Rady ds. Oliwy z Oliwek (IOC) w odniesieniu do oceny organoleptycznej oliwy z oliwek z pierwszego tłoczenia

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 4 akapit pierwszy w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Umowa międzynarodowa w sprawie oliwy z oliwek i oliwek stołowych z 2015 r. („umowa”) została zawarta w imieniu Unii decyzją Rady (UE) 2019/848[1].

(2) Zgodnie z art. 20 umowy Rada Członków Międzynarodowej Rady ds. Oliwy z Oliwek („Rada Członków”) może podejmować decyzje i przyjmować zalecenia dotyczące stosowania postanowień umowy.

(3) Na swoim 123. posiedzeniu w czerwcu 2026 r. Rada Członków ma przyjąć dwie decyzje dotyczące oceny organoleptycznej oliwy z oliwek z pierwszego tłoczenia.

(4) Decyzje te zostały szczegółowo omówione przez naukowców i ekspertów technicznych ds. oliwy z oliwek reprezentujących Komisję i państwa członkowskie. Decyzje powinny przyczynić się do międzynarodowej harmonizacji norm dotyczących oliwy z oliwek oraz ustanowić ramy, które zapewnią uczciwą konkurencję w handlu produktami sektora oliwy z oliwek. Unia powinna zatem poprzeć przyjęcie tych decyzji.

(5) Należy zatem ustalić stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii w Radzie Członków, ponieważ decyzje, które mają zostać przyjęte przez IOC, będą miały skutki prawne dla Unii w odniesieniu do handlu międzynarodowego z pozostałymi członkami IOC i będą miały wpływ na treść przepisów prawa Unii, a mianowicie na kontrole zgodności dotyczące oliwy z oliwek przyjęte przez Komisję na podstawie art. 90a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013[2].

(6) Jeżeli przyjęcie decyzji zostanie odroczone w celu przeprowadzenia wymiany korespondencji przed 124. posiedzeniem zwyczajnym Rady Członków, ze względu na to, że niektórzy członkowie nie będą w stanie wyrazić zgody, stanowisko określone

---

[1] Decyzja Rady (UE) 2019/848 z dnia 17 maja 2019 r. dotycząca zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Umowy międzynarodowej w sprawie oliwy z oliwek i oliwek stołowych z 2015 r. (Dz.U. L 139 z 27.5.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/848/oj).

[2] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/2023-01-01).

w niniejszej decyzji powinno zostać zajęte w imieniu Unii w drodze wymiany korespondencji.

(7) Przedstawiciele Unii w Radzie Członków powinni jednak mieć możliwość wyrażenia zgody na dostosowania techniczne do innych metod lub dokumentów IOC bez kolejnej decyzji Rady, jeżeli te dostosowania techniczne wynikają ze zmian związanych z przeglądem tych dwóch dokumentów.

(8) W celu ochrony interesów Unii przedstawiciele Unii w Radzie Członków powinni mieć jednak możliwość zwrócenia się o odroczenie przyjęcia tych decyzji, jeżeli nowe informacje naukowe lub techniczne przedstawione przed 124. posiedzeniem zwyczajnym Rady Członków lub jego trakcie mogłyby mieć wpływ na stanowisko, które ma zostać zajęte w imieniu Unii,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Unia popiera przyjęcie dwóch decyzji dotyczących metody oceny organoleptycznej oliwy z oliwek z pierwszego tłoczenia:

– Zmiana 3 dokumentu COI/T.20/Doc. Nr 5 „Pojemnik szklany przeznaczony do degustacji oliwy”;

– Zmiana 2 dokumentu COI/T.20/Doc. Nr 6 „Poradnik instalacji pomieszczenia do degustacji”

przez Radę Członków Międzynarodowej Rady ds. Oliwy z Oliwek (IOC) na jej następnym posiedzeniu zwyczajnym w czerwcu 2026 r. lub w ramach wymiany korespondencji, która odbędzie się przed 124. posiedzeniem zwyczajnym.

Artykuł 2

Przedstawiciele Unii w Radzie Członków IOC mogą wyrazić zgodę na dostosowania techniczne do innych metod lub dokumentów IOC bez kolejnej decyzji Rady, jeżeli te dostosowania techniczne wynikają ze zmian w dwóch dokumentach, o których mowa w art. 1.

Artykuł 3

Jeżeli jest prawdopodobne, że stanowisko, o którym mowa w art. 1, może ulec zmianie ze względu na nowe informacje o charakterze naukowym lub technicznym przedstawione przed następnym posiedzeniem zwyczajnym Rady Członków IOC lub w czasie jego trwania, Unia występuje z wnioskiem o przełożenie głosowania nad przyjęciem decyzji do czasu ustalenia przez Unię stanowiska w oparciu o te nowe informacje.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

W imieniu Rady
Przewodniczący